

Būvniecības valsts kontroles birojs

Degvielas kvalitātes monitoringa rezultāti 2020. un 2021.gadā

2022.gada 27.janvārī

Tiesiskais ietvars

Direktīva Nr.98/70/EK

Direktīva 2009/30/EK

Direktīva 2014/94/ES

Likums "Par atbilstības
novērtēšanu"

MK noteikumi Nr.332
"Noteikumi par benzīna
un dīzeļdegvielas
atbilstības novērtēšanu"

MK noteikumi Nr. 772
"Noteikumi par
biodegvielas kvalitātes
prasībām, atbilstības
novērtēšanu, tirgus
uzraudzību un patērētāju
informēšanas kārtību"

Degvielas tirgus monitoringa īstenošanas nosacījumi

LVS EN 14274 «Automobiļu degvielas. Benzīna un dīzeļdegvielas kvalitātes novērtēšana. Degvielas kvalitātes monitoringa sistēma (FQMS)»

Biroja iekšējā kārtība «Degvielas paraugu ņemšanas un testēšanas kārtība»

Paraugu testēšana

- Birojs akreditēto atbilstības novērtēšanas institūciju izvēlējās publiskā iepirkuma rezultātā
- Līgums ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas sertifikācijas centrs« tika parakstīts 2020.gada 28.oktobrī
- Paraugu noņemšanu, testēšanu un atbilstības novērtēšanu veic saskaņā ar spēkā esošajiem standartiem

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Degvielas kvalitātes monitoringa sistēma

Latvija pēc kopējā
degvielas realizācijas
apjoma pieskaitāma
pie **mazajām
valstīm**

Atbilstoši standartā
LVS EN 14274
noteiktajam – **C
modelis**;

Minimālais degvielas
paraugu skaits - **50
katram degvielas
veidam (kopā gadā
- 300 paraugi)**.

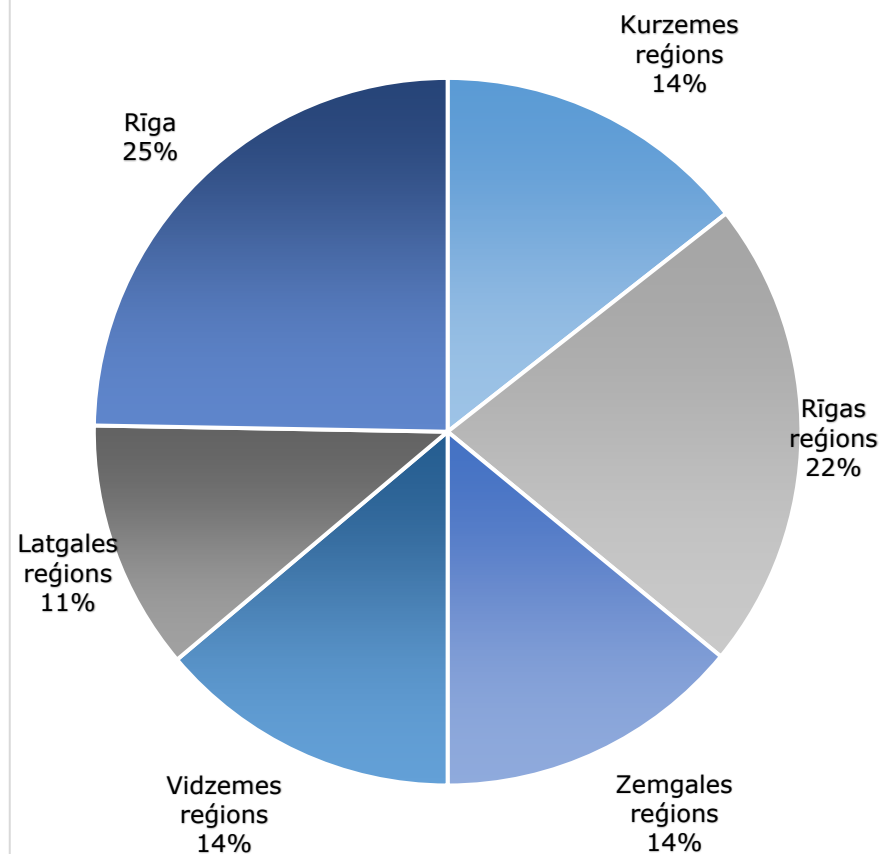
FUEL QUALITY MONITORING MODEL					
Country Size (L = Large, S = Small)	S	Please Note: A country is classified as Large if total automotive fuel sales exceed 15 millions tons per annum.			
		Minimum number of samples each period*			
Fuel Quality Monitoring System model used:	Yes / No	Small Country	Large Country		
EN 14274 Statistical Model A	No	50	100		
EN 14274 Statistical Model B	No	100	200		
EN 14274 Statistical Model C	Yes	50	--		
National System	No	--	--		

Informācija no degvielas kvalitātes pārskata, [Fuel Quality Directive Article 8](#)
pieejams: **Eiropas Vides aģentūras tīmekļa vietnē**

Degvielas kvalitātes monitoringa sistēma

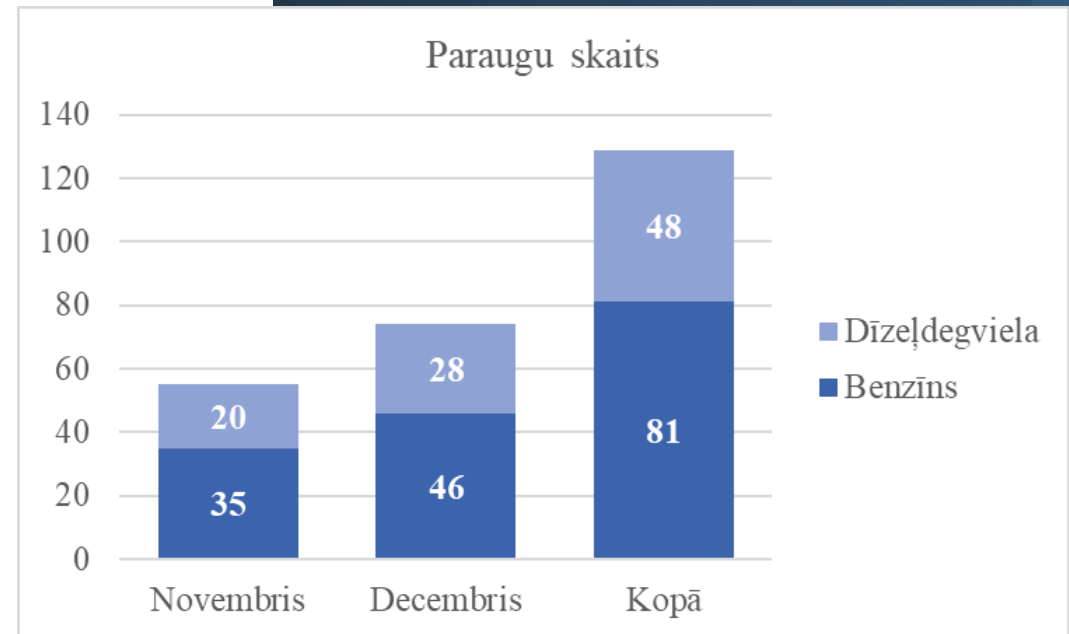
- Paraugu atlases kritēriji:
 - Proporcionalitāte (DUS izvietojums plānošanas reģionos)
 - Sezonalitāte:
 - Ziemas periods: 1.novembris - 1.aprīlis;
 - Vasaras periods: 1.jūnijs- 31.augusts.
 - Nejaušība (MS Excel funkcija *Random*)
 - Degvielas veidu īpatsvars kopējā patēriņā

Apmeklēto degvielas uzpildes staciju sadalījums pa reģioniem

Degvielas kvalitātes uzraudzības rezultāti 2020.gadā

- 2020.gada ziemas periodā (novembrī un decembrī)
- Degvielas kvalitātes atbilstības uzraudzību veica **48 degvielas uzpildes stacijās**
- Neatbilstoši MK Noteikumu Nr.322 prasībām bija **3 paraugi** – 2 benzīna (98.markas) paraugi un 1 DD paraugs

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Degvielas kvalitātes uzraudzības rezultāti 2020.gadā

Tabulā – pēc testētiem rādītājiem neatbilstoši
paraugi

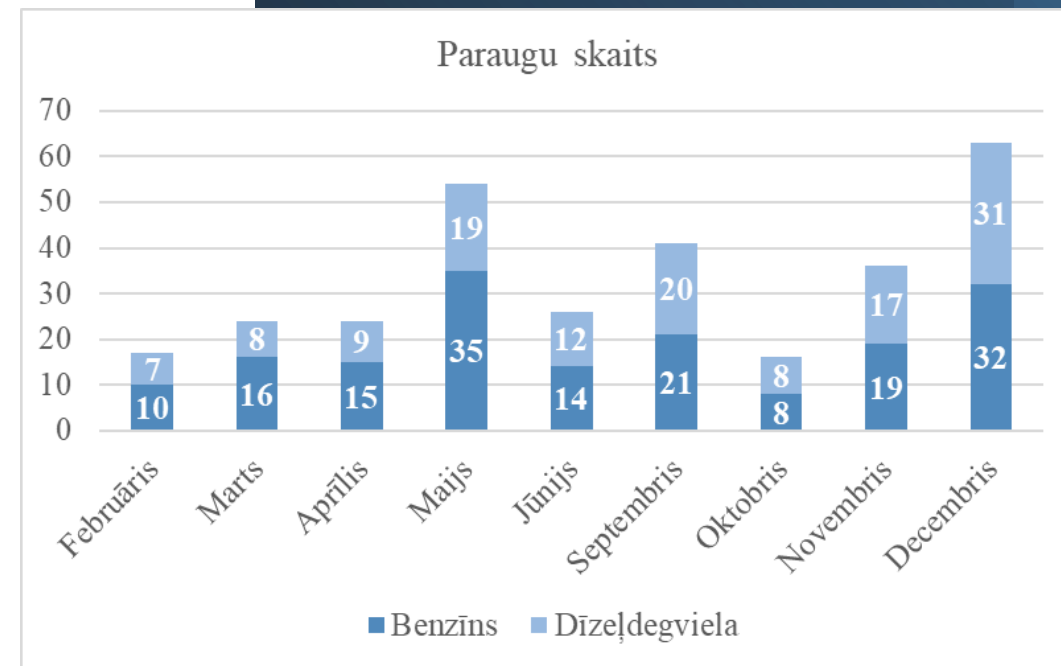
➤ DD paraugā konstatētā **sadulkošanās temperatūra, auksta filtra nosprostošanas punkts un 340° C iztvaikojošā degviela neatbilst** arktiskos un bargos ziemas apstākļos izmantojamai dīzeļdegvielai, savukārt paraugā konstatētais **taukskābju metilesteru saturs** nesasniedz MKN 332 9.¹punktā noteikto minimālo biodegvielas daudzumu

➤ Benzīna paraugi **pēc POS neatbilst** DUS benzīnam norādītai markai un pēc etanola satura neatbilst MKN 332 8.¹punkta prasībām (nav pievienots bioetanols, kaut arī testēšanā konstatētais POS >95, bet <98)

Testēšanas rādītājs	LATCERT testēšanas rezultāti	
	Rezultāts	Testēšanas metode
Dīzeļdegviela (1 paraugs novembrī)		
Taukskābju metilesteri	0,95 tilpuma % (R=0,07)	LVS EN 14078:2015
Sadulkošanās temperatūra (CP)	-1,9 °C (R=4 C)	LVS EN ISO 3015:2019
Auksta filtra nosprostošanās punkts (CFPP)	-17 °C (R=4 C)	LVS EN 116:2015
340 °C iztvaikojošā degviela	90,1 tilpuma % (R=2,7 tilpuma %)	LVS EN ISO 3405:2019
98.markas benzīns (2 paraugi decembrī)		
Pētnieciskais oktānskaitlis (POS)	95,9 (R=0,7)	LVS EN ISO 5164:2014
	97,0 (R=0,7)	
Etanols	<0,2 tilpuma %	LVS EN 13132:2001

Degvielas kvalitātes uzraudzības rezultāti 2021.gadā

- Degvielas kvalitātes uzraudzība veikta visu gadu
- Degvielas kvalitātes atbilstības uzraudzību veica **108 degvielas uzpildes stacijās** (tai skaitā, 5 naftas bāzēs)
- Kopā noņemti **301 degvielas paraugu**
- Neatbilstoši MK Noteikumu Nr.322 prasībām bija **6 paraugi** (3 DD un 3 benzīna paraugi)

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Degvielas kvalitātes uzraudzības rezultāti 2021.gadā

- DD, kurai kā biodegviela ir pievienoti taukskābju metilesteri, paraugi **neatbilst** MKN 332, jo paraugos konstatētais **taukskābju metilesteru saturs** nesasniedz MKN 332 9.¹punktā noteikto minimālo DD pievienojamo biodegvielas daudzumu
- 95.markas benzīna paraugs **pēc POS un MOS neatbilst** MKN 332 benzīnam noteiktajām prasībām
- 98.markas benzīna paraugi **pēc POS neatbilst** DUS benzīnam norādītai markai un pēc etanola satura neatbilst MKN 332 8.¹punkta prasībām, jo benzīnam nav pievienots bioetanols, kaut arī testēšanā konstatētais POS >95, bet <98

Tabulā – pēc testētiem rādītājiem neatbilstoši paraugi

Testēšanas rādītājs	LATCERT testēšanas rezultāti	
	Rezultāts	Testēšanas metode
Dīzeldegviela (3 paraugi septembrī)		
Taukskābju metilesteri	4,5 tilpuma % (R=0,3 tilpuma %)	LVS EN 14078:2015
	5,6 tilpuma % (R=0,4 tilpuma %)	
	5,4 tilpuma % (R=0,4 tilpuma %)	
95.markas benzīns (1 paraugs martā)		
Pētnieciskais oktānskaitlis, POS	93,6 (R=0,7)	LVS EN ISO 5164:2014
Motora oktānskaitlis, MOS	84,0 (R=0,9)	LVS EN ISO 5163:2014
98.markas benzīns (2 paraugi novembrī un decembrī)		
Pētnieciskais oktānskaitlis (POS)	96,8 (R=0,7)	LVS EN ISO 5164:2014
	97,1 (R=0,7)	
Etanols	<0,2 tilpuma %	LVS EN 13132:2001

Secinājumi

Tirgū piedāvātā degviela atbilst normatīvajā regulējumā noteiktajām kvalitātes prasībām

Konstatētās neatbilstības - statistiski niecīgs īpatsvars

98.markas benzīna aprite ir ļoti neliela

Komersanti pārtrauc neatbilstošas degvielas tirdzniecību

Pie atsevišķiem komersantiem tirgus uzraudzības pasākumi tiek veikti biežāk

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Paldies par uzmanību!

Laiks jautājumiem!